

מצע מפלגת העבודה

1	מבוא - עמרים מצנע - יו"ר "העבודה"
4	מדיני וביטחוני
5	כלכלה חברתית
8	מערכת הבריאות
9	חינוך
11	התיישבות וחקלאות
11	מדינה יהודית ודמוקרטיה
13	עלייה וקליטה
13	מרכז ופריפריה
14	מעמד האישה
15	ערבים אזרחי ישראל
16	הנדואים בישראל
16	הדרוזים בישראל
17	דת ומדינה
18	תרבות וספורט
19	איכות הסביבה
20	השלטון המקומי
21	המלחמה בתאונות הדרכים

מצע מפלגת העבודה לקראת הבחירות לכנסת ה-16 נכתב בסוף שנת 2002. זהו סופה של שנה קשה למדינת ישראל. שנת 2003 נושאת בחובה תקווה לשנה מסוג אחר, לתקופה חדשה, אחרת לחלוטין. בתחילתה של שנת 2003, ייערכו הבחירות הכלליות לכנסת ה-16. בבחירות האלה אזרחי ישראל יצטרכו לבחור בין שתי דרכים. דרכו של הליכוד, הדרך שהובילה אותנו אל המצב הנוראי שאנחנו שרויים בו היום - או דרכה של מפלגת העבודה, האלטרנטיבה האחת והיחידה לממשלת הליכוד הכושלת. מפלגת העבודה היא היום המפלגה היחידה המסוגלת לחלץ את מדינת ישראל מהמשבר העמוק בו היא שרויה. זה לא פשוט. זה לא יהיה קל. אבל - זה אפשרי. בעמודים הבאים תוכלו לקרוא כיצד אפשר לעשות זאת. מצע מפלגת העבודה מציג בפשטות ובהירות את המשימות העומדות בפנינו ואת הדרכים שבעזרתן אפשר לממש משימות מורכבות אלו.

בתחום המדיני - המצע עוסק בהיפרדות מהפלשתינאים. יציאה מעזה, יציאה מחברון, פינוי התנחלויות ובניית גדר הפרדה. שתהווה חומת מגן בינינו לבין הפלשתינאים. אנו מאמינים כי יש לנהל משא ומתן עם הפלשתינאים כאילו אין טרור, ולהילחם בטרור עד חורמה - כאילו אין משא ומתן. לכן, אם המשא ומתן לא ישא פרי, אנו נבצע את ההיפרדות באופן חד-צדדי - כי הביטחון, חשוב יותר מהשטחים. מדינת ישראל היא מדינה חזקה - ועל כן היא יכולה להרשות לעצמה לוותר. לוותר - לא למען הערבים, אלא למען הישראלים. ההיפרדות תביא יותר ביטחון - לכולנו.

לשינוי סדר העדיפויות המדיני השפעה ישירה על המצב הביטחוני.

אם הפעילות המדינית אכן תניב תוצאות חיוביות - תהיה לכך השלכה ישירה על המצב הביטחוני. אך גם אם תוצאות המשא ומתן המדיני יתעכבו - יש בידינו לשפר את המצב הביטחוני. לשלום, צריך שני צדדים. לביטחון - צריך צד אחד. להיפרדות ולגדר הביטחון יהיה תפקיד מכריע בהגברת הביטחון האישי של כלנו. זאת ועוד, כאשר יפוגו התנחלויות, יחזרו הביתה, לתחומי הקו הירוק, אנשים רבים מאנשי כוחות הביטחון שנמצאים כרגע בשטחים. כל אלה, יוכלו לשמור טוב יותר על כל אחת ואחד מאתנו, כאן בבית. אנו מאמינים כי כוח ועוד כוח - זו תשובה של חלשים. אנו מאמינים כי רק מדינת ישראל חזקה מבפנים - תוכל לנצח את כל אויביה מבחוץ.

לשינוי בתחום המדיני השפעה מכרעת גם על התחום הכלכלי.

רק פתיחת אופק מדיני חדש, תחזיר את מדינת ישראל אל השגשוג ולצמיחה שהיו מנת חלקה בשנים הקודמות, השנים שמפלגת העבודה הייתה בשלטון. כספים יועברו מהתנחלויות לטובת השכונות, הנזקקים, הרעבים – ולטובת איכות החיים של כולנו. משקיעים בין-לאומיים יחזרו לשים יהבם על המשק הישראלי, בדיוק כמו שעשו בתקופתו של יצחק רבין. המשק הישראלי יוכל לחזור לתקופות הצמיחה שלו, צמיחה כלכלית אשר תשפיע באופן חיובי ומשמעותי על כולנו. שינוי סדרי העדיפויות ישפיע, כמובן, גם על צמצום האבטלה ויאפשר תמריץ משמעותי של העבודה והעובדים.

וכל אלה, ישפיעו באופן משמעותי גם על התחום החברתי. צמצום הפערים חברתיים מתחיל בראש ובראשונה – במתן עדיפות עליונה לנושא החינוך. רק שוויון הזדמנויות בחינוך – יעניק שוויון הזדמנויות לכל מרכיבי החברה הישראלית. שוויון הזדמנויות בין בעלי הכנסה נמוכה לבעלי הכנסה גבוהה, בין נשים לגברים, בין ותיקים לעולים, בין חילוניים לדתיים, בין יהודים לערבים אזרחי ישראל. רק שינוי משמעותי בתפיסה החינוכית שלנו – יאפשר לנו לבלום את האלימות הגואה ועולה כאן. האלימות במשפחה, בחברה, בפוליטיקה ובכל רובדי החברה הישראלית.

שינוי סדרי העדיפויות יאפשר למדינת ישראל להעניק סל שרותים בסיסי ראשוני לכל אזרח, לקדם ולטפל באזרחים הוותיקים בני הדור השלישי ולקדם אוכלוסיות חלשות ומעוטות יכולת. אזרחי ישראל הערבים – מן הראוי כי יזכו לשוויון מלא, בזכויות שלהם ובחובות שלהם. כך ורק כך, נוכל לסגור את הפערים העצומים בתחומים השונים. בתחום הדת והמדינה שוררות היום תחושות אפליה וקיפוח גם בקרב החילוניים וגם בקרב הדתיים.

מפלגת העבודה תפעל לעיצוב אופיה היהודי של המדינה – מתוך הכרה ברבים השונים של החברה בישראל ומתוך הידברות וסובלנות. אין לנו ספק כי זכויות שוות כרוכות גם בחלוקה שווה של הנטל והחובות, ולכן מפלגת העבודה נחושה בדעתה לפעול למען שירות חובה לכל.

השירות יהיה שירות צבאי או שירות אזרחי, והוא יהווה כלי ראשון במעלה לצורך השוואת הזכויות והחובות בחברה הישראלית.

איכות הסביבה היא חלק בלתי נפרד מאיכות החיים של כולנו, וגם אליה מחויבת מפלגת העבודה. לכל אחת ואחד מאיתנו זכות בסיסית ועקרונית לחיות בסביבה נאותה השומרת על בריאותנו ומאפשרת חיים איכותיים ומהנים.

אנו מחוייבים לכל אלה, וליותר מכך.
אנו מחוייבים לשינוי תרבות השלטון בארץ, מחוייבים לקיום קשר שוטף עם אזרחי ישראל בלא מתווכים ובירוקרטיות מיותרות - ויותר מכול ומעל לכול, אנו מחוייבים לאמת הציבורית, לאמת האישית. האמת, היא לא תמיד פופולרית אך היא הדרך היחידה לשרת את הציבור באמת ובתמים.

אני מאמין, כי כל אדם בר דעת אשר חי את המציאות היומיומית של מדינת ישראל - יבין כי כל מה שנאמר כאן, הוא המפתח היחיד לשינוי פני הדברים במדינת ישראל.

בתחום המדיני, בתחום הביטחוני, בתחום הכלכלי, בתחום החברתי ובתחום הפוליטי.

התשובות שמדינת ישראל מחפשת היום - נמצאות כאן.

התשובות האלה - הן תחילתה של דרך חדשה.

דרך קשה, דרך ארוכה - אבל דרך ישרה, דרך של אמת.

הדרך היחידה שיכולה להוציא אותנו מהחושך לאור, מהיאוש לתקווה, מהעבר לעתיד - מתחילה כאן. ועכשיו.

עמרם מצנע
יו"ר "העבודה"

ביטחון ישראל

תקוות לסיום הסכסוך בין ישראל לפלשתינאים, נסדקו קשות אל מול גלי האיבה, ההסתה, האלימות הבלתי מרוסנת והטרור בחסות הרשות הפלשתינאית וקבוצות חמושות אחרות, מאז פרוץ "אינתיפדת אל-אקצה". המאבק בטרור ובחתרנות יהווה מרכיב מרכזי במדיניות הביטחון של ישראל. מושתת על יכולת ההתרעה הגבוהה של צה"ל ושל עוצמתו.

ממשלת ישראל תראה עצמה חופשית לבחור את המקום, השיטה, האמצעים והעיתוי למלחמה בטרור. המאבק בטרור זה, מחייב עמידה איתנה, תחכום, נחישות, סבלנות והתגייסות אזורית ובין-לאומית. מפלגת העבודה מאמינה, שלצד המאבק הבלתי מתפשר בטרור, יש לחדש את המשא ומתן המדיני.

מדיניות

1. משא ומתן מדיני יתקיים תוך מאבק נחוש נגד האלימות והטרור ותוך מלחמה במניעי הטרור, להבטחת ביטחונה של המדינה ושל אזרחיה.
2. מפלגת העבודה תחתור לחידוש המשא ומתן עם הפלשתינאים, במגמה להגיע לפתרון שיביא לקץ הסכסוך.
3. עקרונות הסכם הקבע:
 - א. שתי מדינות לשני עמים שיחיו בשלום זה לצד זה.
 - ב. הגבול בין שתי המדינות ייקבע במשא ומתן בין הצדדים.
 - ג. גושי ההתיישבות הגדולים יצורפו למדינת ישראל. ההתנחלויות ביש"ע, שאינן בגושי ההתיישבות המסופחים, יפוננו.
4. א. ירושלים, על כל שכונותיה היהודיות, היא בירתה הנצחית של מדינת ישראל.
 ב. בעיר העתיקה וב"אגן הקדוש" יונהג משטר מיוחד שיביא לידי ביטוי את ייחודו של המקום לשלוש הדתות.
 ג. המקומות הקדושים ליהדות יישארו תחת מרות ישראלית.
5. בעיית הפליטים תבוא על פתרונה בהסדר הוגן, בהשתתפות מדינות האזור והקהילה הבין-לאומית, אך לא בהענקת זכות השיבה.
6. היפרדות מהפלשתינאים
 - א. בהעדר הסכם מדיני, תפעל ממשלת ישראל להיפרדות מהפלשתינאים בדרך של קביעת גבול ביטחון.
 - ב. העבודה תציב חלופה של תכנית הפרדה חד-צדדית מהפלשתינאים באופן יזום על-פי שיקולי הביטחון.
 - ג. תוכנית זו תביא לסיום השליטה בעם אחר.
 - ד. יפוננו התנחלויות מבודדות באיו"ש (בעיקר בעזה).

7. המשא ומתן בין ישראל לסוריה ייקבע על-פי העיקרון: כעומק השלום ויעילות הסדרי הביטחון, כך עומק הנסיגה.
8. השלום עם מצרים וירדן יחוזק בהגברת קשרי התרבות, המסחר והתיירות.

עיקרי תכנית הפעולה הכלכלית-חברתית של "העבודה":

החברה והמשק בישראל שרויים במשבר כלכלי קשה, שלא היה כמותו, מצב הפוגע קשות ביכולתם של מרבית אזרחי ישראל להמשיך ולקיים אורח חיים תקין, לעבוד ולהתפרנס בכבוד.

כדי לחלץ את המשק והחברה מן המשבר הכלכלי העמוק, תפעל ממשלה בראשות "העבודה", להגברה מהותית של קצב הצמיחה, לצמצום ניכר בשיעורי האבטלה והצעת תעסוקה לכל דורש ולהקטנה משמעותית של אי השוויון בחלוקת הכנסות הפרט תוך צמצום הפערים החברתיים.

למימוש כל אלו תתמקד ממשלה בראשות "העבודה" במדיניותה הכלכלית, ברווחת האדם העובד והנושאים בנטל (שכירים ועצמאים), באמצעות "סל לאזרח העובד" (הכולל שורה של תמריצים, הטבות, הגנות ומערכות תגמול לאדם העובד והנושאים ברוב הנטל הלאומי), ובדרכים לשיפור איכות החיים וצמצום המצוקות, על ידי שינוי סדרי עדיפות כלכלית ולאומית, אשר בשל העיוות בהן נוצרו המשברים, כדלקמן:

המשבר החברתי-כלכלי:

אבטלה גואה - למעלה מ- 260,000 בלתי מועסקים.
עלייה מתמשכת במספר הנפשות החיות מתחת לקו העוני - כ-320,000 משפחות, ובהן כחצי מיליון ילדים.
אי צדק חברתי - פער גדל בחלוקת ההכנסות ושחיקת שכר העובד.
פגיעה ביכולת קיום בכבוד של מגזרים שלמים - הנזקקים לרשת הביטחון הסוציאלי להבטחת קיומם, כגון גמלאים, עולים חדשים, משפחות חד-הוריות, נכים ועוד.
אי קיום התחייבויות ממשלות ישראל למגזר הלא יהודי והמשך קיפוחו.
ירידה ברמת החיים - של למעלה מ-3% לנפש בשנת 2002.

המשבר המשקי לאומי:

הצמיחה לנפש - ירידה בשיעור מצטבר של כ-6% בשנתיים האחרונות.
הייצור והיצוא התעשייתי - מצטמקים.
ההשקעות הזרות - פחתו משמעותית.
מערכות כלכליות וענפי משק בסכנת קריסה - כגון בניה, תיירות, חקלאות ותעשיות מסורתיות ומתוחכמות.

כלכלה
חברתית

חצו
מפלגת
העבודה
לכנסת ה-16

8. ביטחון חברתי
מפלגת העבודה תפעל
מיוחדים. אוכלוסייה
התייחסות מיוחדת.
מפלגת העבודה תפעל
בתעסוקה לצרכים המי
9. שיכון
תובטח קורת גג לכול
ממשלתי הולם. מפלגת
בבסיסו זכות האזרח ל
10. הבטחת קיום בכבוד לג
ביטול הקיצוץ של 4%
אי הטלת מס על רווחי
הורדת הנטל בתשלומי
חולים כרוניים ומקבל
ביקור אצל רופא מקצוע
חקיקת חוק אשפח סיט
11. צמצום משמעותי של
חלשות, ובכללן עולי
הכנסה מובטלים, וביטח
12. הצבת החינוך ופיתוח
רפורמה מקיפה במערכ
לציבור המחנכים בישראל
13. הגדלה של תקציבי הפי
במגמה להשוותם לאלה
14. תיירות - מפלגת העבו
כענף כלכלי התורם ל
פריפריה. עידוד התיירות
הכלכלה ולהביא לקידום
15. נקיטת פעולות לעידוד
הנהגת מדיניות כלכלי
והנושאים בנטל (שכ
ובאמצעות דרכים לשי
תקרה של עד 50%
הורדת שיעור המס על

וכולוסיות הולכות ומתרחבות בציבור הישראלי נובעים
רדות מן הפלשתינאים.

מעוות אשר הפנה משאבי ענק מהשקעות יוצרות
עובדים ואינם נושאים בנטל.
המסתכמות בלמעלה מ-150 מיליארד ש"ח ב-20

בת לפעול בכל דרך להשגת הסדר מדיני, היפרדות
חלויות, להציג סדר יום לאומי חדש ולהנהיג "כלכלה
ונה ולשינוי בסדר העדיפות הלאומי ותעלה במהלך 5
והמשק בישראל על דרך חדשה, באמצעות הצעדים

תיות ובמגזר העסקי כמנוף להאצת הצמיחה ולצמצום
; ע"י הסבת תקציבים בהיקף של מיליארדי שקלים
לאלתר), תוך 5 שנים, למטרות ויעדים תורמי צמיחה.
קו העימות, הנגב והגליל, עיירות הפיתוח ושכונות

רת 100,000 מקומות עבודה חדשים בכל שנה במשך
ההשתתפות בשוק העבודה (לרמה המקובלת בעולם)
ים התשלומים המעודדים אי עבודה.

למתן סיוע בהלוואות בערבות מדינה, לשיקום עסקים
עולים, כדי למנוע את קריסתם בעת המשבר הכלכלי
כל אלה ייעשו תוך הגברת השקעות המדינה במחקר
יי-טק.

בפרייקטים מדעיים, בתמיכה ובעידוד של קרן היסוד

לשווקים הפיננסיים והריאליים מקופות הפנסיה לשם
להנעת המשק (תוך מתן ביטחונות כמקובל במשק).
הפיננסיים בפיתוח המשק.

ן תמיכות ממשלתיות למי שאינם עובדים, למעט
לעבוד, תוך מתן עדיפות לתכניות הכשרה והחזרת
בודה.

יבתיים מקסימליים (בתחום הורדת המיסוי ועלות
פישוט הליכים וכיו"ב), כפי שנהוג במדינות מתחרות
נעשיות ועסקים מוטי יצוא, לשם עמידה בתנאי
ן.

8. ביטחון חברתי
- מפלגת העבודה תפעל מתוך רגישות מעמיקה לאוכלוסיות בעלות צרכים מיוחדים. אוכלוסייה זו המצויה בכל רובדי החברה הישראלית, מחייבת התייחסות מיוחדת.
- מפלגת העבודה תפעל לבניית תשתית למתן מענה מקיף בחינוך, דיור, בתעסוקה לצרכים המיוחדים של אוכלוסיות אלה.
9. שיכון
- תובטח קורת גג לכול משפחה בישראל, זאת על ידי דיור ציבורי או סיוע ממשלתי הולם. מפלגת העבודה תומכת בחקיקת חוק יסוד זכויות חברתיות, בבסיסו זכות האזרח לעבודה, לדיור, לחינוך ולרווחה.
10. הבטחת קיום בכבוד לגמלאים:
- ביטול הקיצוץ של 4% בקצבאות הזקנה והצמדתן לשכר. אי הטלת מס על רווחי חסכונות גמלאים, עד לתקרה מוגדרת. הורדת הנטל בתשלומי תרופות לאוכלוסיות החלשות (קשישים, עולים, חולים כרוניים ומקבלי הבטחת הכנסה), ותפעל להקלה בתשלום בגין ביקור אצל רופא מקצועי. חקיקת חוק אשפוז סיעודי.
11. צמצום משמעותי של הפערים החברתיים, תוך שימת דגש על אוכלוסיות חלשות, ובכללן עולים חדשים, משפחות חד-הוריות, מקבלי הבטחת הכנסה מובטלים, וביטול מוחלט של הפגיעה בהם.
12. הצבת החינוך ופיתוח ההון האנושי במוקד המאמץ הלאומי על ידי ביצוע רפורמה מקיפה במערכת החינוך ובחלוקת תקציביה, ומתן מעמד מועדף לציבור המחנכים בישראל.
13. הגדלה של תקציבי הפיתוח, התשתיות, התיעוש והחינוך למגזר הלא יהודי במגמה להשוותם לאלה של המגזר היהודי.
14. תיירות – מפלגת העבודה תפעל להצבת תעשיית התיירות במקום מרכזי, כענף כלכלי התורם לצמיחה ולתעסוקה בכלל המשק, בעיקר באזורי פריפריה. עידוד התיירות הנכנסת ותיירות הפנים, במטרה להאיץ את גלגלי הכלכלה ולהביא לקידום הצמיחה והתעסוקה במשק.
15. נקיטת פעולות לעידוד האזרח העובד והנושאים בנטל:
- הנהגת מדיניות כלכלית חברתית, אשר תתמקד ברווחת האזרח העובד והנושאים בנטל (שכירים ועצמאים), באמצעות "סל לאזרח העובד" ובאמצעות דרכים לשיפור איכות חייו וצמצום מצוקותיו, על ידי: קביעת תקרה של עד 50% לכלל תשלומי המסים וניכויי החובה על השכר והורדת שיעור המס על עבודה (בתוך 24 חדשים).

תשלום מענק חודשי מוגדל (בתום תקופת השירות ובהתאמה לאורך השירות) למשרתים בשירות חובה ובשירות האזרחי, אשר יחליף את ההטבות הקיימות לחיילים משוחררים ולמשפחותיהם. תוספת זכאות בביטוח לאומי למשרתים במילואים. השוואת שכר נשים לשכר גברים.

פתרון לבעיית נטל הריבית על המשכנתאות, באמצעות הכרה בריבית על המשכנתאות כהוצאה לצורכי מס או באמצעות סיוע ישיר.

הגברת המוטיבציה של נשים לצאת לעבודה, הן באמצעות הרחבת רשת מעונות היום וסבסוד השהייה שם והן בדרכים אחרות.

בחנית מנגנון שיאפשר תשלום דמי אבטלה לעצמאים.

תשלום קצבאות ילדים על בסיס שוויוני - קצבה שווה לכל ילד.

16. חקיקת חוק פנסיה חובה, תוך הסדרת מערכת היחסים עם קרנות הפנסיה.

17. צמצום מספר העובדים הזרים - על ידי השוואת עלות עבודתם וקיומם לעלות עבודתם של עובדים ישראלים.

מפלגת העבודה תיתן לנושא הבריאות מקום גבוה בסדר העדיפויות הלאומי. העבודה רואה במתן שירותי בריאות טובים לכל אזרח אחת מזכויות היסוד הבסיסיות וערך חברתי ראשון במעלה.

מפלגת העבודה תמשיך ביישום חוק ביטוח בריאות ממלכתי, המעניק סל שירותים רפואיים מתקדמים ומלאים לכל אזרח, ללא קשר לרמת הכנסתו ולמקום מגוריו. מפלגת העבודה תדאג לכך שאזרחי ישראל יוכלו ליהנות מכל חידושי הרפואה העולמית, כך שתישמר תוחלת החיים הגבוהה, ותישמר רמתה הגבוהה של הרפואה הישראלית המאפשרת זאת.

מפלגת העבודה תפעל להענקת סל תרופות המצילות חיים לכל אזרח. מפלגת העבודה תעודד את הניהול העצמי היעיל בבתי החולים הממשלתיים והציבוריים, ואת הניצול היעיל של מתקניהם וציודם.

מפלגת העבודה תבצע בשלבים את תכנית האשפוז הלאומית שתכליתה התאמת שירותי בתי החולים הציבוריים לגידול אוכלוסיית ישראל והזדקנותה, והפחתת הצפיפות בהם.

מפלגת העבודה תפעל לפתרון של בעיית האשפוז הסייעדי ותביא לחיסול תור הממתנים לאשפוז זה.

מערכת הבריאות

עתידה של מדינת ישראל ייקבע באיכות החינוך שתעניק לאזרחיה. החינוך הוא הדרך העיקרית לחיזוק הדמוקרטיה הישראלית, לסיוע לצמיחת חברה פתוחה וסובלנית ולצמצום פערים חברתיים.

מפלגת העבודה מתחייבת להיות מפלגת החינוך. מפלגת העבודה תחזיק בידה את תיק החינוך, תגדיל את תקציב החינוך ותפעל להקצאת משאבים הוגנת. מפלגת העבודה תפעל לחיזוק החינוך הדמוקרטי, לביסוס הסולידריות האזרחית והתודעה הציונית ולהנחלת ערכי השוויון והשלום.

מפלגת העבודה תראה בהעלאת רמת החינוך, בחיזוק מעמד המורה ובצמצום פערים בחינוך יעדים ראשוניים במעלה.

מפלגת העבודה רואה בחינוך הממלכתי וההתיישבותי אבן יסוד של החינוך בישראל ותגן על תקציביהם ועל עצמאותם החינוכית והרעיונית. מפלגת העבודה מוקירה את אנשי החינוך. המפלגה תפעל לחיזוק החינוך, להעלאת המעמד המקצועי של המורה ולהשקעת משאבים בהכשרת מורים ותגמולם.

המפלגה תקדם את החינוך בישראל בהתאם לקווים המנחים האלה:

1. הזכות לחינוך:
כל ילד וילדה במדינת ישראל זכאים לחינוך חינם מגיל הגן ועד לסיום לימודי התיכון, עם תעודת בגרות המאפשרת קבלה ללימודים גבוהים.
2. חזון חינוכי:
החברה הישראלית היא חברה רב-תרבותית. יש בה מגוון של קהילות בעלות רקע תרבותי, לשוני, דתי ולאומי שונה. מחד גיסא, כל קהילה זכאית להנחיל לילדיה את תרבותה ואת ערכיה. מאידך גיסא, יש צורך לגבש תכנית ליבה משותפת שתחייב את כל תלמידי ישראל.
3. אזרחות פעילה:
מערכת החינוך תכשיר אזרחים פעילים, בעלי אחריות חברתית וסולידריות אנושית.
4. חינוך לדמוקרטיה:
הכלים החינוכיים שתקנה המערכת יחזקו את ערכי הדמוקרטיה, השוויון והכבוד לאדם ולאזרח ואת החשיבה האוטונומית והיצירתית.
5. צורכי המחר:
מערכת החינוך תקנה לכל תלמידיה כלי חשיבה, שליטה במאגרי ידע ומיומנויות לימוד ויכולת הפעלה של מערכות ממוחשבות ההולמות את צרכי עולם המחר והשוק העולמי.
6. חינוך איכותי:
כל ילד זכאי לחינוך איכותי בתחומי המדע והרוח, וכן לחינוך לאחריות אזרחית, לשוויון ולערכים דמוקרטיים.

7. תקציב החינוך:
 תקציב החינוך ייבנה ויוצג בשקיפות מלאה. תקציבים יועברו לבתי- הספר אך ורק באמצעות משרד החינוך. יחול איסור על העברת כספים לחינוך בהסכמים קואליציוניים.
8. שוויון הזדמנויות בחינוך:
 א. מערכת החינוך תפעל באורח רב-שנתי ועקבי לצמצום פערים. יתקיים שוויון הזדמנויות מלא בעבור הבלתי שווים בחלוקת משאבים צודקת לכל מגזרי החינוך.
 ב. מערכת החינוך תפעל לשוויון מעמדו של החינוך הערבי ותשקיע בו משאבים רבים יותר כדי לבטל את הפערים שנוצרו עקב קיפוח מתמשך.
 ג. יופסק מיד שיבוץ תלמידים למסלולים שאינם מכינים לבגרות. כל תלמידי ישראל ייגשו לבחינות בגרות הכוללות אנגלית ומתמטיקה בהיקף של 3 יחידות, כך שתעודת הבגרות שלהם תאפשר להם כניסה למוסדות להשכלה גבוהה.
 ד. בתוך חמש שנים, רק בתי ספר שילמדו לימודי יסוד ויכינו את תלמידיהם לבגרות מלאה, יזכו לתקצוב ממשלתי.
 ה. יבוצע חוק יום לימודים ארוך ויחודש מפעל ההזנה הממלכתי, ראשית בפריפריה החברתית והגיאוגרפית, ואחר-כך לכל ילדי ישראל.
 ו. יאותרו תלמידים נזקקים בכיתות היסוד (עד כיתה ג') על-פי השכלת ההורים והכנסתם. הם יזכו לתמיכה מתמשכת עד להשגת תעודת בגרות.
 ז. יתוגמלו כראוי מורים העוסקים בקידום תלמידים חלשים.
 ח. יחוזק החינוך המיוחד במגמה להרחיב את שילוב תלמידי במערכת החינוך הרגילה ובחברה הישראלית בכלל.
9. תלמידים-עולים:
 מערכת החינוך תשקיע משאבים בקליטת תלמידים-עולים, בשילובם ובמעורבותם בחברה ובמניעת נשירתם.
10. החינוך הבלתי פורמלי:
 תחזק ההכרה הממלכתית בתנועות הנוער הציוניות. המדינה תעודד הצטרפות צעירים למסלול לשנת השירות, למען קידום החברה בישראל.
11. ההשכלה הגבוהה:
 יחזקו ההשכלה הגבוהה והמתקדמת. תישמר האוטונומיה של המערכת האקדמית. תוקם קרן לאומית להשכלה גבוהה שתופנה לסיוע בשכר לימוד ובדמי מחיה לתלמידים נזקקים.
12. חוק יסוד החינוך:
 עקרונות אלה של מדיניות החינוך בישראל יעוגנו בחוק יסוד החינוך.

החקלאות והכפר בישראל הם נדבך חשוב לאיזון המתאר הכלכלי, החברתי והאקולוגי של מדינת ישראל.

צורות ההתיישבות השיתופית, כפרית ועירונית, הם מרכיב בעל ערך סגולי לבנייתה ולקיומה של חברה סולידרית ומשימתית בישראל.

תעוגן בחוק מדיניות להבטחת יציבות החקלאות והגנה על הכנסת העוסקים בה ורווחתם.

גיבוש ועידוד מדיניות התיישבותית-כפרית, כבסיס לעקרונות של תכנון לאומי. קביעת מדיניות קרקעית המשלבת צרכים לאומיים ומעגנת לדורות את זכותם של החקלאים להתפרנס מנחלתם הקרקעית. פיתוח משק המים.

הבטחת הביטחון הסוציאלי של החקלאים.

חיזוק ועיבוי ההתיישבות היהודית באזורים דלי אוכלוסייה.

מדינה יהודית

מדינת ישראל היא מדינה יהודית, ביתם הלאומי של כל היהודים באשר הם. כמגשימיה של הציונות אנו רואים עצמנו כיורשיה וממשיכיה של התרבות היהודית והתרבות העברית המפוארת. הווייתנו וזהותנו יונקות מהמורשת היהודית. נתיב אחד מוליך משורשי מורשתנו הדתית והתרבותית לעתידה של מדינת ישראל.

אנו עוסקים היום בעיצובה של ישראל כמדינה ציונית, יהודית דמוקרטית, מדינה המתבססת על שילוב ועל איזון בין ערכי התרבות היהודית לבין ערכים ליברלים-דמוקרטים. מדינה המביאה לידי ביטוי את מחויבותנו לערכים הומניסטיים ולערכי הצדק החברתי, המעוגנים במורשת היהודית.

הפתרון הראוי ליחסי דת ומדינה חייב להתעצב תוך כדי דיאלוג בין כל זרמי הציבור, דיאלוג מקיף שיוביל להסכמה המבוססת על חופש הדת וחירות הפרט.

אם אזרחי ישראל היהודים לא יראו ביהדות את המורשת המשותפת להם ולא ירצו לשמר אותה, תחדל ישראל מלהיות מדינה יהודית. אי לכך רובצת על מערכת החינוך אחריות כבדה. עליה לאפשר לבני הדור הצעיר להכיר את היהדות ולהפנים את ערכיה. לימחי היהדות אמורים לאפשר לכל יהודי להכיר את עומקה ורוחבה של התרבות היהודית לדורותיה, ולהעניק לו את היכולת לאמץ, מתוך מכלול רחב זה, אותם היבטים המשמעותיים לחייו.

שימור הזהות היהודית וטיפוחה יסייע לשמירת הקשר עם יהדות התפוצות. נחתור לבסס את מעמדה של ישראל כמדינה ציונית יהודית דמוקרטית, המבוססת על ערכי הצדק, השוויון, החירות ואהבת האדם.

משטר דמוקרטי

לנוכח סימני השאלה וקריאות התגר האנטי-דמוקרטיות אליהן נחשפנו לחרדתנו בעת האחרונה, יש לחזק את אבני היסוד של המשטר הדמוקרטי ולבצר את תשתיתו הרעיונית, החינוכית והמעשית.

דווקא בתקופה של מתחים וחילוקי דעות עמוקים מבית, חשוב שנתאחד ונקדש את שלטון החוק, עליונות החוק, השוויון בפני החוק, שמירה על זכויות היסוד וזכויות האזרח.

רצח ראש הממשלה יצחק רבין, על רקע פוליטי, לא מנע את מסע ההסתה נגד אדריכלי "הסכם אוסלו". מנהיגים, אמיצי לב, פטריוטים שעשו מאמץ להביא שלום למדינת ישראל.

הקיטוב המעמיק בשורותינו מסכן את אחדות החברה. חובתנו לקיים דיאלוג נוקב עם כל שכבות הציבור. דיאלוג שאופיו ויעדיו מעוגנים במסורת של "זאהבת לרעך כמוך", ומונעים על ידי השאיפה לשמור על אחדות העם והמדינה, ולהשיג שלום בית. נהל דיאלוג זה תוך הקשבה ומתינות אך מבלי להתפשר על ערכי הדמוקרטיה ומרכזיותה בהוויה הישראלית.

מפלגת העבודה תתבע חקיקה שתמנע מאישים ומפלגות, החורטים על דגלם את הטרוספר וגזענות נגד הערבים להתמודד לכנסת.

בישראל קיים היום משבר אמון במערכת הפוליטית. אנו נהל פוליטיקה שונה שתחזיר לציבור את הביטחון ביושרם של אנשי ציבור ובנכונותם לפעול למען הכלל. נציג בפני הציבור את המדיניות שלנו, כולל החלטות קשות וכאובות, בגלוי ללא כחל ושרק.

מפלגת העבודה היא היחידה המקיימת פריימריס לבחירת נציגיה לכנסת. בבחירות דמוקרטיות, מקיפות, המאפשרות לכל חבר מפלגה להיות שותף להכרעה. מפלגת העבודה תביא לחקיקה שתמנע התערבות גורמים פוליטיים בקביעת רשימת המועמדים לכנסת.

מפלגת העבודה תפעל להגדלת אחוז החסימה ל-3% באמצעות חקיקה מתאימה. נפעל להעמקת החינוך לדמוקרטיה ולשוויון בקרב כל שכבות הציבור יהודים וערבים. נפנה את המשאבים הדרושים לחינוך זה.

מראשית ימי הציונות תרמה העלייה לבניינה ולחיזוקה של ישראל. המשך העלייה הוא פתח לצמיחתה ולעוצמתה העתידית של מדינת ישראל. התכנית מציבה בעדיפות עליונה את עידוד העלייה ואת הדאגה לשילוב עולים במוקדי הכוח וההשפעה של החברה הישראלית.

העבודה תפתח בדו-שיח כן עם העולים מהעליות השונות על אופי החברה הישראלית ועל עיצוב מדיניות קליטה. על מדיניות הקליטה להיות כזו שתאפשר לעולים מחבר העמים, מהארצות הבלטיות, מדרום אמריקה, אירופה ומאתיופיה, שעדיין מתמודדים עם הקשיים הכרוכים בהשתלבות בחברה החדשה, למצוא כאן את ביתם מבלי לאבד את זהותם ואת כבודם.

1. בעת הרכבת הממשלה מפלגת העבודה תחזיק בידה את תיק הפנים.
2. כדי לתקן עוולות, שיש בהם חוסר רגישות לצרכים המיוחדים של העולים מחבר העמים, נפעל לסייע לעולים חדשים למצוא תעסוקה הולמת, ובמידת הצורך, נסייע להם בהכשרה מקצועית ובהסבה למקצועות חדשים.
3. נפעל לסייע לעולים לשמור על תרבותם, לשונם ומנהגיהם.
4. נילחם באפליה ובהתנשאות כלפי העולים. ניאבק למען סובלנות ופתיחות תרבותית להווייה הייחודית של העולים בלא פטרונות.
5. נפעל למציאת פתרונות דיור הולמים לעולים.
6. קליטת מדענים עולים, יצירת מקומות תעסוקה הולמים לכישוריהם.
7. נפעל לסייע לילדי עולים להיקלט במערכת החינוך ונילחם בנשירה של ילדי עולים ממערכת החינוך.
8. נפעל לשילוב עולים בהנהגת המפלגה והמדינה.
9. במסגרת הפתרונות הכלליים נדגיש את חשיבות הסיוע לוותיקי מלחמת העולם השנייה, לעולים קשישים ולאימהות חד-הוריות.

חיזוק הפריפריה הנו יעד לאומי הבא להגשים את יישוב הארץ ופיזור האוכלוסין. כאזור מחייה ייחודי, בעל איכות חיים גבוהה וכוח משיכה לפרט. מפלגת העבודה תפעל לקיום תכנון לאומי, שייקבע עדיפות לפריפריה על פני המרכז. עדיפות זו תבוא לידי ביטוי להקצאת משאבים הולמים, בתחומים הבאים: פיתוח תשתיות תחבורתיות – כבישים, מסילות ברזל ושדות תעופה. הרחבת רשת מוסדות חינוך (פורמלי ובלתי פורמלי), ומוסדות להשכלה גבוהה. טיפוח פעילות ומוסדות תרבות, אמנות וספורט. תעסוקה איכותית ומתקדמת לצעירי יישובי הפריפריה. שיפור ברמת השירותים הרפואיים באזורים מרוחקים ממרכזי בריאות. סיוע ליזמויות בתחומי התיירות והתעשייה. האוכלוסייה שחיה בפריפריה – בערים, בעיירות פיתוח, בקיבוצים, במושבים, ביישובי הערבים והדרוזים, ביישובים קהילתיים – זכאים להעדפה לאומית בתקציב המדינה.

השוויון בין המינים הוא ערך יסוד בתפיסת עולמה של מפלגת העבודה. יישום השוויון, מימושו והמאבקים להשגתו בכל תחומי החברה, הכלכלה והמשפחה הם בסיס לפעולה בהיותנו מפלגה סוציאל-דמוקרטית.

מפלגת העבודה מתחייבת לחיזוק ייצוג נשים בכל המערכות, למאבק באליומות כלפי נשים, לפעולות מניעה וטיפול בתחום בריאות נשים, לחיזוק מעמדן האישי, לסגירת פערי שכר, לסבסוד מעונות יום לנשים עובדות, עידוד יזמות נשים בעסקים ויישום העדפה מתקנת בכל התחומים.

העבודה תעשה להעמקת ההתייחסות למגזרים מיוחדים ומקופחים: משפחות חד-הוריות, עולות חדשות, גמלאיות ונשים במגזרי המיעוט.

העבודה תפעל לקידום:

1. ייצוג הולם לנשים:
 - בשירות הציבורי, בצה"ל, בשלטון המקומי ובכל מערכות השלטון. קידום נשים ייעשה גם על-פי העדפה מתקנת, על בסיס כישורים שווים.
2. נשים בשוק העבודה והכלכלה:
 - אכיפה מוגברת של חוק שכר שווה לעובד ולעובדת וחוק שוויון הזדמנויות בתעסוקה לצמצום פערי השכר. השתתפות המדינה בהוצאות הטיפול בילדי נשים עובדות (זיכוי או ניכוי ממס הכנסה), שיאפשר שילוב וקידום נשים בשוק העבודה, מתן הלוואות בתנאים מועדפים לנשים לעידוד יזמות עסקית, הכשרה מקצועית מותאמת לקידום נשים בעבודה במגזרים מסורתיים וחרדים.
3. מאבק באליומות כלפי נשים:
 - הגדלת תקציבים, הקמה של מקלטים לנערות במצוקה, תוספת מקלטים ייחודיים לנשים מוכות, הקמת "הוסטלים" לגברים מכים, אכיפת החקיקה הקיימת למניעת אלימות במשפחה, הטרדה מינית והטרדה מאיימת. מאבק בסחר בנשים.
4. בריאות נשים:
 - הכללת תרופות למחלות נשים ולמניעתן בסל הבריאות. מימון הטיפול בהפרעות אכילה. קידום החקיקה המעוכבת בנושא תרומת ביציות להפריה חוץ-גופית ולסבסוד אמצעי מניעה והפסקות היריון. טיפול בבריאות נשים עם מוגבלויות, נשים בגיל המעבר ונשים מבוגרות.
5. מעמד אישי:
 - א. חובתה של מדינת ישראל כמדינה מודרנית, להעניק לכל אזרח את זכות הייסוד להקמת בית ומשפחה. זהו ערך יהודי בסיסי.
 - ב. גישור בין זכויות היסוד האזרחיות למערכת הנורמטיבית של מורשת ישראל יאפשר פתרון לרצון ולצורך להקמת משפחה של זוגות שנבצר מהם להינשא באמצעות המסגרות הקיימות כיום.

מפלגת העבודה תפעל לשינוי מהותי במדיניות הממשלה ביחס לאזרחיה הערבים, תוך שימת דגש על שוויון מלא לסגירת פערים בין אזרחיה הערבים לבין אזרחיה היהודים.

הממשלה מתחייבת לפעול ליישום העקרונות הבאים:

לטפח דו-קיום המשלב בתוכו סובלנות, הבנה ואמון הדדיים בין יהודים לערבים הממשלה תטיל על אחד משריה את האחריות לקידום דו-הקיום בין יהודים לערבים.

אזרחיה הערבים של המדינה זכאים לאותן זכויות אזרח המוענקות לאזרחיה היהודים, כמתחייב במגילת העצמאות.

לטפח מסגרות חינוכיות וחברתיות, שיהוו בסיס לדיאלוג פתוח ולפעילויות משותפות של כלל אזרחי המדינה, יהודים וערבים.

להגדיל את ההשקעות מהמגזר הממשלתי והפרטי, כדי להילחם באבטלה, ולעודד את הגידול הכלכלי ואת הפיתוח במגזר הערבי.

לסגור פערים בתחומי החינוך, שירותי החברה, הבריאות והסעד.

לשפר את התשתית החינוכית הפיזית במגזר הערבי, לטפח את איכות ההוראה, להגדיל את מספרם של בעלי תעודות הבגרות, ולשלב סטודנטים ואנשי סגל אקדמי ערבים במוסדות ההשכלה הגבוהה בישראל.

להבטיח הזדמנויות שוות בתעסוקה ובהכשרה מקצועית ליהודים ולערבים.

להביא למאמץ כולל להגדלת הייצוג של אזרחים ערבים בתהליכי קבלת החלטות בממשלה ובסקטור הציבורי והפרטי.

להביא לפתרון בעיות הדיור באמצעות הקמת ועדות לתכנון ובנייה בערים הערביות, ולהחשת תכניות מתאר ומתן היתרי בנייה ביישובים הערביים.

ליזום השקעות ופעולות לקידום כלכלי של יישובים ערביים בתכנית רב-שנתית.

ממשלה בראשות העבודה תפעל למציאת פתרון הולם לבעיית הקרקעות של הבדואים בנגב. ימשך הסדר הקרקעות לבדואים בנגב, תוך התאמת הפיזיו לרמה ריאלית.

הממשלה תקים ישובים נוספים וכפרים חקלאיים לאוכלוסייה הבדואית, כדי לאפשר להם למצוא פרנסתם בחקלאות, בתעשייה ובתיירות.

הממשלה תעשה לשילובם של צעירים בדואים במוסדות השלטון.

הממשלה תפנה משאבים לפיתוח העיירות הבדואיות ולקידום רמת החיים שם ולשיפור איכות החיים שלהם.

הממשלה תפעל לפתרון בעיותיהם של היישובים שאינם מוכרים, והחסרים שירותים בסיסיים בגליל, במשולש ובנגב.

הממשלה תקדם את החינוך במגזר הבדואי, תוך שימת לב מיוחדת לגיל הרך ולצעירים, ותגדיל את המשאבים הנדרשים לשם כך.

העבודה תפעל למצוא בהקדם פתרון לבעיית הבנייה הבלתי מאושרת של הבדואים, בשיתוף ובתיאום עם נציגי הבדואים, כדי למנוע הרס בתים שאפשר לקבל בעבורם רישיון, ולמצוא פתרונות דיור חלופי הולם.

העבודה רואה בעדה הדרוזית בת ברית, הנושאת בעול הביטחון, שיש לעשות לשוויון מלא של בנותיה ובניה במדינת ישראל.

הממשלה בראשות העבודה תמשיך לבצע את תכנית השוויון הרב-שנתית שלה ותמשיך בהקצאת המשאבים המיוחדת לעדה, כדי להוסיף ולפתור את בעיות התשתית של העיירה הדרוזית, בחינוך, בבנייה, בתעשייה, בחקלאות, בתיירות ובמסחר.

הממשלה תמשיך במדיניות הקצאת קרקעות למוסדות ציבור ולפיתוח שירותי הקהילה לבני העדה.

הממשלה תבחן את נושא שטחי השיפוט של הרשויות המקומיות הדרוזיות. הממשלה תפעל להפניית יזמים לכפרים הדרוזיים כדי ליצור מקומות תעסוקה לצעירים הדרוזים.

הממשלה תפעל לסייע לחיילים הדרוזים המשוחררים בדיור, בהשלמת ההשכלה ובהכשרה מקצועית ובשילובם בעבודה.

הממשלה תמשיך בשיקום שכונות ביישובים הדרוזיים.

תנועת העבודה עיצבה את מדינת ישראל כמדינה יהודית - דמוקרטית. עיקרון יסודי זה הוא בסיס ביחסי דת ומדינה. מפלגת העבודה תפעל לעיצוב אופייה וצביונה היהודי של המדינה בכל תחומי החיים, מתוך הכרה בקיום גוונים שונים של החברה בישראל ועל-ידי הידברות אמיתית וכנה בין הקבוצות השונות וסובלנות כלפיהן. העבודה תפעל ליישום אמנה חדשה ליחסים בין דתיים וחילוניים, המבוססת על חיזוק הזהות היהודית באמצעים חינוכיים, במקום חקיקה כפייתית. הכרה בצורך להנחיל את עקרונות מורשת ישראל וצביונה היהודי של מדינת ישראל, בד בבד עם ביצור וחיזוק עקרונות הדמוקרטיה בכל מערכות החינוך הנהוגות במדינה.

העבודה תפעל למימוש העקרונות הבאים:

1. הפרדת הדת מהפוליטיקה.
2. הבטחת חופש דת ומצפון לכל האזרחים.
3. שירות חובה לכול (מי שפטור משירות צבאי, ישרת בשירות אזרחי).
4. יובטח חופש גישה למקומות הקדושים לבני כל הדתות, ושמירתם על-פי עקרונות שנקבעו במגילת העצמאות.
5. הבטחת הפלורליזם הדתי על-ידי חוקה המושתתת על עקרונות היסוד של מגילת העצמאות, המבטיחה שוויון, סובלנות וחופש הבחירה.
6. סיפוק צרכי הדת של הציבור היהודי על כל גווניו וזרמיו ושל הציבור הלא יהודי על כל עדותיו.
7. ביטול משרד הדתות והעברת בתי הדין הרבניים לסמכות משרד המשפטים.
8. ביטול המועצות הדתיות והבטחת סל שירותים דתיים.
9. מוסד הרבנות הראשית ורבנויות הערים יאוחדו תחת הנהגתו של רב ראשי אחד, במועצת הרבנות הראשית יכהנו רבנים מכל עדות ישראל.

שבת ומועדי ישראל:

1. מתוך עמדה יהודית המכירה בחשיבות יום השבת, כעמוד תווך במסורת היהודית ומתוך עמדה תרבותית וחברתית, תישמר השבת כיום המנוחה הכללי בישראל.
2. תאופשר בשבת פעילות תרבות, נופש ובילוי כולל בתי שעשועים, אתרי בילוי, מתקני נופש, ספורט וכו'. היקף המסחר בשבת יצומצם הכול בהתחשב ברצונם של תושבי המקום.
3. תאופשר בשבת תחבורה בשירות הציבור במסגרת שתוגבל בהסדרים שייקבעו ברשויות המקומיות על-פי הצרכים ואופי האוכלוסייה באזור.

אישות:

1. חובתה של מדינת ישראל כמדינה מודרנית, להעניק לכל אזרח את זכות הייסוד להקמת בית ומשפחה. זהו ערך יהודי בסיסי.
2. גישור בין זכויות היסוד האזרחיות למערכת הנורמטיבית של מורשת ישראל יאפשר פתרון לרצון ולצורך להקמת משפחה של זוגות שנבצר מהם להינשא באמצעות המסגרות הקיימות כיום.

תרבות

מפלגת העבודה רואה בזכות לצרוך תרבות זכות יסוד אוניברסלית של כל אזרח, כמו זכותו לבריאות ולחינוך. העשייה התרבותית, על תחומיה השונים והמגוונים, יוצרת את מיטב הנכסים הרוחניים של החברה הישראלית, ומהווה רכיב חשוב ומרכזי הן בקביעת איכות חייה והן בעיצוב דיוקנה, זהותה וייחודה. היצירה התרבותית והאמנותית תורמת להתגבשותה של סולידריות חברתית ושל מערכת ערכים משותפת לאזרחי המדינה.

בשנים האחרונות נעשה מאמץ רב להקנות ליצירה ולפעילות התרבותית את המעמד שהם ראויות לו. בהמשך למדיניות זו מפלגת העבודה תשאף להגדלת תקציב התרבות ברוח המלצת ועדת אונסקו, שטוקהולם 1998, כך שההקצאה לתרבות תהיה לפחות אחוז אחד מתקציב המדינה. מתוך הכרה בכך, שללא תמיכה של המדינה, לא יוכלו מוסדות התרבות והפעילות התרבותית להגיע לביטוי נאות. מדינת ישראל מבורכת בשפע של כשרונות, בעשייה תרבותית ואמנותית מגוונת ובקהל צמא לתרבות. רק הגדלה משמעותית של תקציב התרבות תאפשר להבטיח את התשתית המוסדית של היצירה, לשפר את מעמדם של היוצרים, ולממש את זכותם של כל אזרחי המדינה במרכז ובפריפריה - ליצור תרבות ולצרוך תרבות.

ספורט

הספורט והפעילות הגופנית אינם רק חוסנו של העם. הם כלי חינוכי וחברתי מרכזי. הם דרך לפיתוח ולהטמעה של התנהגות חברתית ראויה, למימוש היכולת הגופנית, לעידוד המצוינות וההישגיות, להרחקת בני נוער משולי החברה, למניעת אלימות, לגיבוש קבוצות ולקירוב לבבות.

מתוך הכרה כי לספורט יש ערך לאומי וחברתי של ממש, תפעל מפלגת העבודה לטפח ולפתח את התשתיות האנושיות והפיזיות של הספורט במדינה. המדינה תדאג לשיקום ולבנייה של מתקני ספורט, שנועדו לספורט התחרותי המקצועי והעממי לרווחת כלל האזרחים בכל רחבי המדינה ללא יוצא מן הכלל ללא הבדל דת, גזע ומין. לקדם את הספורט ההישגי בישראל, של צעירים ובוגרים כאחד, ולהעמיד משאבים כספיים לאומיים כנדרש למימוש מטרה זאת. יחד עם כל אלה תדאג לפתח ולהטמיע ערכי ניהול ספורט איכותיים ונורמות מתקדמות לקידום הישגי הספורט.

לקידום מטרות אלה ולמימושן, תפעל העבודה לחקיקה ולשינוי חוקים קיימים, ככל שיידרש, בראייה מערכתית, המביאה בחשבון צורכי היחיד, החברה והמדינה, הן בטווח הקרוב והן בטווח הרחוק.

כמי שהובילה מאז קום המדינה את פיתוח הארץ, לוקחת על עצמה מפלגת העבודה, להמשיך ולפתח את מדינת ישראל - תוך שמירה קפדנית על דמותה, ייחודה ומשאביה הטבעיים של הארץ.

אחריות סביבתית

מפלגת העבודה תשמור על משאביה הטבעיים של מדינת ישראל לשם שמירה על בריאותם ואיכות חייהם של תושבי ישראל.

פיתוח מושכל

מפלגת העבודה תקדם אך ורק פיתוח בר-קיימא בהתאם למדיניות התכנון הארצית. משאבי הסביבה ינוהלו בהקפדה ורגישות, תוך הגברת החקיקה הסביבתית ומערכת האכיפה.

צדק סביבתי

השימוש במשאבי הסביבה ייעשה תוך הקפדה על חלוקת משאבים צודקת ושמירה על צורכי הדורות הבאים. זכות הציבור לאוויר נקי, צמצום מפגעי רעש, ונגישות למקורות פרנסה תוגשם בהחייאת המרכזים העירוניים, שתועדף על פני בניית יישובים חדשים ושכונות מבודדות. פיתוח מערך תחבורה ציבורית מתקדם יועדף על-פני תוספת כבישים.

בריאות הציבור

שמירה על בריאות הציבור תעמוד מעל לכל אינטרס אחר. ניהול משאבי הטבע יופקד בידי טובי המומחים וינוהל לפי קריטריונים קשיחים של חברה בת-קיימא, על-פי תקנים ואמות מידה המקובלים במדינות מתוקנות.

דמות הארץ

מפלגת העבודה תפעל לשמירה על נופי הארץ, משאבי הטבע שלה, המרחבים הפתוחים, מגוון החי והצומח ומורשתה.

השתתפות ציבור בתכנון

מפלגת העבודה תעשה כל שביכולתה כדי שהחלטות תכנוניות יהיו שקופות וזמינות לציבור וכדי שפרטים וקהילות יוכלו לממש את זכותם להשפיע על תוכניות.

חינוך

מפלגת העבודה תקדם חינוך בעל ערכים סביבתיים, לשם יצירת דור מודע לסביבה ולטבע. דור צעיר המקפיד לשמור על המשאבים מפני צריכת יתר ולטפל בפסולת ובמפגעים אחרים למניעת זיהום ופגיעה באיכות החיים, בטבע ובסביבה.

מדע

מפלגת העבודה תקדם את המחקר בתחומי הטבע והסביבה במטרה לצמצם את שחיקת הטבע והסביבה ולסייע בשימורם ובשמירה על בריאות הציבור.

שיתוף פעולה סביבתי

לאיכות הסביבה אין גבולות. מפלגת העבודה תפעל לשיתוף פעולה למען הטבע והסביבה בין קהילות בתוך ישראל, עם עמי האזור ועם עמי העולם כולו.

מפלגת העבודה תפעל למימוש זכותם של כל תושבי המדינה בהווה ובעתיד, ללא קשר למקום בחברה, לחיות בסביבה נאותה השומרת על בריאותם ומאפשרת להם חיים איכותיים תוך הנאה ממשאבי הטבע והסביבה.

מפלגת העבודה תפעל להחלפת החקיקה המנדטורית הקיימת בתחום דיני העיריות, המועצות המקומיות והאזוריות בחקיקה ראשית שתיתן מעמד ממלכתי-שלטוני למרכז השלטון המקומי, כגוף יציג של הרשויות המקומיות.

לחקיקה זו מטרה עיקרית, והיא – יצירת מערכת שלטונית רציפה, שבה הרשויות המקומיות ממשיכות את פעולת הממשלה תוך רגישות לצורכי התושבים כדי להעניק להם את מיטב השירותים בכל תחומי החיים: חינוך, חברה, רווחה, דת, איכות הסביבה, תחבורה, בריאות ועוד.

החקיקה המוצעת תיתן מענה לצורכי הרשויות המקומיות, צרכים הנובעים מיעודן ומהמטלות שהכנסת והממשלה מטילות עליהן. החקיקה תוודא איזון בין אחריות לסמכות וליצירת מערכת בקרה שתבטיח שקיפות פעולות הרשויות המקומיות ומרכז השלטון המקומי.

מפלגת העבודה תפעל להורדת המסים והאגרות המוטלים על אזרחים ותושבים, וזאת על-ידי התייעלות הרשויות המקומיות באמצעות איחוד רשויות מקומיות, יצירת איגודי ערים למתן שירותים מסוימים, כל זאת על בסיס של יעילות כלכלית והורדת הוצאות תפעוליות ומנהליות.

יוגדרו מחדש אזורי עדיפות לאומית למען ביזור אוכלוסיית ישראל לגליל, לנגב, לבקעה ולירושלים, וזאת תוך חיזוק יישובי הספר ועיירות הפיתוח.

פרטי הסיוע הכספי של הממשלה לרשויות המקומיות יהיו גלויים, פומביים וייחשפו לבקרה ציבורית.

תוענקנה סמכויות נרחבות יותר לרשויות המקומיות בכל הנוגע למקרקעין בעלות המדינה בעניין שינוי ייעודי קרקע ושיווקה.

השלטון
המקומי

חיצו
מפלגת
העבודה
16-17

מאות אנשים נהרגים מדי שנה, ואלפים נותרים נכים לכל חייהם עקב תאונות דרכים.

אנו משלמים מחיר כלכלי גבוה בגלל אובדן ימי עבודה, הוצאות בריאות וקצבאות נכים.

ממשלת ישראל תעמיד את המאבק בקטל בדרכים כיעד מרכזי בתכנית העבודה של משרדי הממשלה.

מפלגת העבודה תחזיק בידה את תיק התחבורה.

נפעל לשיפור תשתית הכבישים.

נפעיל מערכת תחבורה ציבורית זמינה, יעילה חולה שתקטין את העומס בכבישים. נדאג לכך כי ראשי הרשויות, מנהלי בתי-הספר, מנהלי חברות וראשי גופים וארגונים יפעלו בתחום אחריותם למען הקטנת הנגע.

נדרוש מהרשות הלאומית לבטיחות בדרכים ומכלל הגורמים והמשרדים העוסקים בנושא הבטיחות בדרכים, להפחית ב-50%, במהלך שלוש השנים הקרובות, את מספר ההרוגים והפצועים קשה.

נחייב קיום "תזכיר בטיחות" כתנאי לכל בניית תשתית בארץ, וכמו-כן נחייב קיום תקן מחייב לכל אמצעי בטיחות בכבישי ישראל.

נאמץ הן את המלצות צוות ההיגוי הציבורי לתכנית האסטרטגית ל-10 השנים הקרובות והן את המלצות ועדת החקירה הפרלמנטרית בנושא שיפור המאבק בקטל בדרכים.

ניאבק בתאונות הדרכים, על הקטל והסבל האנושי שהן גורמות. על כולנו מוטלת האחריות למנוע את הזלזול בחיי אדם, נגע שפשה במקומותינו.